

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá rozšírená komora)

z 10. septembra 2019*

[Znenie opravené uznesením z 20 decembra 2019]

„Vnútrotný trh so zemným plynom – Smernica 2009/73/ES – Rozhodnutie Komisie, ktorým sa schvaľuje zmena podmienok pre výnimku z pravidiel Únie vzťahujúcu sa na využitie plynovodu OPAL, týkajúce sa prístupu tretích osôb a tarifných predpisov – Článok 36 ods. 1 smernice 2009/73 – Zásada energetickej solidarity“

Vo veci T-883/16,

Poľská republika, v zastúpení: B. Majczyna, K. Rudzińska a M. Kawnik, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporujú:

Lotyšská republika, v zastúpení: I. Kucina, G. Bambāne a V. Soņeca, splnomocnené zástupkyne,

a

Litovská republika, v zastúpení: pôvodne D. Kriaučiūnas, R. Dzikovič a R. Krasuckaitė, neskôr R. Dzikovič, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: O. Beynet a K. Herrmann, splnomocnené zástupkyne,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: pôvodne T. Henze a R. Kanitz, neskôr R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

* Jazyk konania: poľština.

ktorej predmetom je návrh založený na článku 263 ZFEÚ a smerujúci k zrušeniu rozhodnutia Komisie C(2016) 6950 final z 28. októbra 2016 o zmene podmienok stanovených v smernici 2003/55/ES pre výnimku vzťahujúcu sa na plynovod OPAL z pravidiel týkajúcich sa prístupu tretích osôb a tarifných predpisov,

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová (spravodajkyňa), sudcovia V. Valančius, P. Nihoul, J. Svingenssen a U. Öberg,

tajomník: F. Oller, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 23. októbra 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

I. Právny rámec

- 1 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, 2003, s. 57; Mim. vyd. 12/002, s. 230), bola zrušená a nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 94).
- 2 Článok 32 smernice 2009/73, ktorý je zhodný s článkom 18 smernice 2003/55, znie takto:

„Prístup tretích strán

 1. Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do prepravnej a distribučnej siete a do zariadení LNG na základe uverejnených taríf platných pre všetkých oprávnených odberateľov vrátane dodávateľských podnikov a uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie medzi užívateľmi siete. Členské štáty zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 41 regulačným orgánom uvedeným v článku 39 ods. 1 a aby tieto tarify a metodiky – ak sú schvaľované len metodiky – boli pred nadobudnutím účinnosti uverejnené.
 2. Prevádzkovatelia prepravných sietí majú prístup do siete iných prevádzkovateľov prepravných sietí, ak je to nevyhnutné na účel vykonávania ich činností vrátane činností, ktoré súvisia s cezhraničnou prepravou.
 3. Ustanovenia tejto smernice nesmú brániť uzatváraniu dlhodobých zmlúv, pokiaľ sú v súlade s pravidlami Spoločenstva pre hospodársku súťaž.“
- 3 Článok 36 smernice 2009/73, ktorý nahradil článok 22 smernice 2003/55, znie:

„Nová infraštruktúra

1. Nová významná plynárenská infraštruktúra, t. j. prepojenia, zariadenia LNG a zásobníky sa môžu na požiadanie na stanovený čas vyňať z pôsobnosti ustanovení článkov 9, 32, 33 a 34 a článku 41 ods. 6, 8 a 10 za týchto podmienok:

- a) investícia musí zvyšovať hospodársku súťaž v oblasti dodávok plynu a bezpečnosť dodávok;
- b) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa neuskutočnila, ak by nebola udelená výnimka;
- c) infraštruktúru musí vlastníť fyzická alebo právnická osoba, ktorá je minimálne v zmysle svojej právnej formy oddelená od prevádzkovateľov sietí, v ktorých sa táto infraštruktúra vybuduje;
- d) od užívateľov tejto infraštruktúry sa vyberajú poplatky a
- e) výnimka nie je na ujmu hospodárskej súťaže ani účinného fungovania vnútorného trhu so zemným plynom, ani efektívneho fungovania regulovanej siete, ku ktorej je infraštruktúra pripojená.

...

3. O výnimkách podľa odsekov 1 a 2 môže v jednotlivých prípadoch rozhodovať [vnútroštátny] regulačný orgán.

...

6. Výnimka sa môže týkať celej kapacity novej infraštruktúry alebo jej časti alebo existujúcej infraštruktúry s významne zvýšenou kapacitou.

Pri rozhodovaní o udelení výnimky je potrebné v jednotlivých prípadoch brať do úvahy potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa doby trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre. Pri rozhodovaní o týchto podmienkach je potrebné brať do úvahy predovšetkým dodatočnú kapacitu, ktorá sa má vybudovať, alebo zmenu v existujúcej kapacite, časový horizont projektu a okolnosti v danom členskom štáte.

...

8. Regulačný orgán bezodkladne po prijatí každej žiadosti o výnimku zasiela Komisii jej kópiu. Príslušný orgán bezodkladne oznámi Komisii rozhodnutie spolu so všetkými relevantnými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú. Tieto informácie sa môžu Komisii zaslať v súhrnnej forme tak, aby sa jej umožnilo prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Tieto informácie obsahujú najmä:

- a) podrobný opis dôvodov, na základe ktorých regulačný orgán alebo členský štát udelil alebo odmietol udeliť výnimku spolu s odkazom na odsek 1 vrátane príslušného bodu alebo bodov uvedeného odseku, na základe ktorého sa toto rozhodnutie prijalo, vrátane finančných informácií odôvodňujúcich potrebu výnimky;
- b) vykonané analýzy týkajúce sa vplyvu udelenia výnimky na hospodársku súťaž a efektívne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom;
- c) odôvodnenie časového obdobia a podiel na celkovej kapacite dotknutej plynárenskej infraštruktúry, pre ktorú sa výnimka udeľuje;
- d) ak sa výnimka týka prepojenia, výsledok konzultácie s príslušnými regulačnými orgánmi, a

e) prínos infraštruktúry k diverzifikácii dodávok plynu.

9. Do dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým požiada regulačný orgán o zmenu alebo stiahnutie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť o dodatočnú lehotu dvoch mesiacov, ak Komisia potrebuje ďalšie informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. Pôvodná dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť aj s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu.

...

Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o zmene alebo stiahnutí rozhodnutia o udelení výnimky v lehote jedného mesiaca a informuje o tom Komisiu.

...“

- 4 § 28a ods. 1 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz – EnWG) (nemecký zákon o zásobovaní elektrinou a plynom) zo 7. júla 2005 (BGBl. 2005 I, s. 1970, 3621, ďalej len „EnWG“), v znení uplatniteľnom na skutkový stav v prejednávanej veci, oprávňuje Bundesnetzagentur (BNetzA, spolkový úrad pre siete, Nemecko) okrem iného na stanovenie výnimiek z ustanovení týkajúcich sa prístupu tretích strán k prepojeniam medzi Spolkovou republikou Nemecko a inými štátmi. Podmienky uplatňovania § 28a EnWG v podstate zodpovedajú podmienkam uplatňovania článku 36 ods. 1 smernice 2009/73.

II. Okolnosti predchádzajúce sporu

- 5 Dňa 13. marca 2009 BNetzA, nemecký spolkový úrad pre siete, oznámil Komisii Európskych spoločností dve rozhodnutia z 25. februára 2009, a to o vylúčení cezhraničných prepravných kapacít projektu plynovodu Ostseepipeline-Anbindungsleitung (OPAL) z uplatňovania pravidiel prístupu tretích osôb stanovených v článku 18 smernice 2003/55 a tarifných predpisov stanovených v článku 25 ods. 2 až 4 uvedenej smernice. Plynovod OPAL je pozemnou časťou plynovodu Nord Stream 1 na západe, ktorého vstupný bod sa nachádza v blízkosti lokality Lubmin pri Greifswalde v Nemecku, a výstupný bod sa nachádza v lokalite Brandov v Českej republike. Obidve rozhodnutia sa týkali príslušných podielov, ktoré vlastní dvaja vlastníci plynovodu OPAL.
- 6 Plynovod OPAL v skutočnosti vlastní spoločnosť WIGA Transport Beteiligungs-GmbH & Co. (ďalej len „spoločnosť WIGA“, predtým W & G Beteiligungs-GmbH & Co. KG, predtým Wingas GmbH & Co. KG), ktorá vlastní podiel vo výške 80 % uvedeného plynovodu, a spoločnosť E.ON Ruhrgas AG, ktorá má podiel vo výške 20 %. WIGA je spoločne kontrolovaná spoločnosťami OAO Gazprom a BASF SE. Spoločnosťou prevádzkujúcou časť plynovodu OPAL vo vlastníctve spoločnosti WIGA je spoločnosť OPAL Gastransporth GmbH & Co. KG (ďalej len „spoločnosť OGT“).
- 7 Rozhodnutím C(2009) 4694 (ďalej len „pôvodné rozhodnutie“) z 12. júna 2009, Komisia požiadala BNetzA na základe článku 22 ods. 4 tretieho pododseku smernice 2003/55 (teraz článok 36 ods. 9 smernice 2009/73), aby zmenil svoje rozhodnutia z 25. februára 2009 tak, že doplní nasledujúce podmienky:
- „a) Bez toho, aby tým bolo dotknuté pravidlo uvedené [v písm.] b), dominantný podnik na jednom alebo viacerých veľkých trhoch zemného plynu, či už ide o dodávateľský alebo odberateľský trh pokrývajúci Českú republiku, nie je oprávnený v priebehu roka rezervovať viac ako 50 % prepravných kapacít plynovodu OPAL na českej hranici. Rezervácie podnikov patriacich do

rovnej skupiny, ako je napríklad Gazprom a Wingas, sa budú preskúmavať spoločne. Rezervácie dominantných podnikov/dominantných skupín podnikov, ktoré uzatvorili veľké dlhodobé zmluvy o dodávke plynu, sa budú preskúmavať súhrnne...

- b) Hranica kapacít vo výške 50 % sa môže presiahnuť, ak dotknutý podnik uvoľní na trh objem 3 miliardy m³ plynu do plynovodu OPAL, a to v súlade s otvoreným, transparentným a nediskriminačným postupom („program uvoľňovania plynu“). Spoločnosť spravujúca plynovod alebo podnik povinný realizovať program musí zabezpečiť disponibilitu zodpovedajúcich prepravných kapacít a slobodný výber výstupového bodu („program uvoľňovania kapacít“). Forma programu „uvoľňovania plynu“ a programu „uvoľňovania kapacít“ podlieha schváleniu zo strany BNetzA.“
- 8 Dňa 7. júla 2009 BNetzA zmenil svoje rozhodnutia z 25. februára 2009 tak, že ich prispôbil podmienkam uvedeným v bode 7 vyššie a stanoveným v pôvodnom rozhodnutí. Výnimka z pravidiel bola zo strany BNetzA priznaná na obdobie 22 rokov.
- 9 Plynovod OPAL bol uvedený do prevádzky 13. júla 2011 a má kapacitu približne 36,5 miliardy m³/ročne na jeho severnej časti medzi Greifswaldom a vstupným bodom Groß-Köris na juhu Berlína (Nemecko). Naproti tomu južná časť plynovodu OPAL, nachádzajúca sa medzi Groß-Köris a výstupným bodom v Brandove, má kapacitu 32 miliárd m³/ročne. Rozdiel vo výške 4,5 miliardy m³/ročne bol určený na predaj v oblasti obchodu Gaspool, ktorá zahŕňa severnú a východnú časť Nemecka.
- 10 Na základe pôvodného rozhodnutia a rozhodnutí BNetzA z 25. februára 2009, v znení ich rozhodnutí zo 7. júla 2009 boli kapacity plynovodu OPAL úplne vyňaté z uplatnenia pravidiel týkajúcich sa regulovaného prístupu tretích osôb a tarifných predpisov na základe smernice 2003/55.
- 11 Súčasné technické riešenie umožňuje dodávky zemného plynu vo vstupnom bode neďaleko Greifswaldu iba plynovodom Nord Stream 1, ktorý využíva skupina Gazprom na prepravu plynu pochádzajúceho z ruských nálezísk. Vzhľadom na to, že Gazprom nerealizovala program uvoľňovania plynu upravený v pôvodnom rozhodnutí, 50 % nerezervovanej kapacity tohto plynovodu nebolo nikdy využitých, takže sa využívalo iba 50 % prepravnej kapacity plynovodu OPAL.
- 12 Dňa 12. apríla 2013 spoločnosti OGT, OAO Gazprom a Gazprom Eksport LLC formálne požiadali BNetzA o zmenu niektorých ustanovení výnimky udelenej v roku 2009.
- 13 Dňa 13. mája 2016 BNetzA oznámil Komisii na základe článku 36 smernice 2009/73 a v nadväznosti na žiadosť, ktorú podali spoločnosti OGT, OAO Gazprom a Gazprom Eksport svoj zámer upraviť niektoré ustanovenia o výnimke priznanej v roku 2009 týkajúcej sa časti plynovodu OPAL prevádzkovej spoločnosťou OGT, pričom s uvedenou spoločnosťou uzavrel verejnoprávnu zmluvu, ktorá podľa nemeckého práva nahrádza správne rozhodnutie.
- 14 Zmena, ktorú BNetzA plánoval, v zásade spočívala v nahradení obmedzenia kapacít, ktoré si mohli rezervovať dominantné podniky, stanoveného na základe pôvodného rozhodnutia (pozri bod 7 vyššie), povinnosťou spoločnosti OGT ponúknuť v aukcii najmenej 50 % kapacity, ktorú prevádzkuje, konkrétne 15 864 532 kWh/h (približne 12,3 miliardy m³/ročne), z toho 14 064 532 kWh/h (približne 10,98 miliardy m³/ročne) vo forme dynamicky prideliteľných pevných kapacít (feste dynamisch zuordenbare Kapazitäten, DZK) a 1 800 000 kWh/h (približne 1,38 miliardy m³/ročne) vo forme voľne prideliteľných pevných kapacít (feste frei zuordenbare Kapazitäten, FZK) vo výstupnom bode Brandov. V prípade, že by počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov dopyt po kapacite FZK prekročil pôvodnú ponuku o 1 800 000 kWh/h, OGT by bola za určitých podmienok povinná zvýšiť ponuku takýchto kapacít až do maximálnej výšky 3 600 000 kWh/h (približne 2,8 miliardy m³/ročne).

- 15 Dňa 28. októbra 2016 prijala Komisia na základe článku 36 ods. 9 smernice 2009/73 rozhodnutie C(2016) 6950 final o zmene podmienok stanovených v smernici 2003/55/ES pre výnimku vzťahujúcu sa na plynovod OPAL z pravidiel týkajúcich sa prístupu tretích osôb a tarifných predpisov (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), pričom toto rozhodnutie je určené BNetzA. Postup upravený v článku 36 smernice 2009/73 v podstate zodpovedá postupu podľa článku 22 smernice 2003/55, ktorý bol právnym základom pôvodného rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie bolo uverejnené na internetových stránkach Komisie 3. januára 2017.
- 16 Komisia v napadnutom rozhodnutí najskôr v bodoch 18 až 21 odôvodnenia uvedeného rozhodnutia zdôraznila, že hoci článok 36 smernice 2009/73 neupravoval osobitné ustanovenie o možnosti zmeniť výnimku, akou je tá, ktorá je predmetom pôvodného rozhodnutia, ktorá je povolená na základe článku 22 smernice 2003/55, zo všeobecných zásad správneho práva vyplýva, že rozhodnutia s dlhodobými časovými účinkami môžu byť predmetom opätovného preskúmania. Vzhľadom na zásadu dodržiavania rovnakého postupu a s cieľom zabezpečiť právnu istotu sa teda Komisia domnievala, že v prejednávanej veci je vhodné preskúmať návrh zmeny pôvodnej výnimky, tak ako ho predložil BNetzA, podľa postupu stanoveného v článku 36 smernice 2009/73 pre novú infraštruktúru. Pokiaľ ide o hmotnoprávne podmienky, ktoré musí takáto zmena spĺňať, Komisia usúdila, že v prípade neexistencie osobitných revízných ustanovení musia byť zmeny rozsahu predtým udelenej výnimky alebo podmienok pre túto výnimku odôvodnené a že v tejto súvislosti by nové skutkové okolnosti, ku ktorým došlo po prijatí pôvodného rozhodnutia o udelení výnimky, mohli predstavovať platný dôvod na opätovné posúdenie tohto pôvodného rozhodnutia.
- 17 Pokiaľ ide o vec samu, Komisia v napadnutom rozhodnutí schválila zmeny režimu výnimky, ktoré plánoval BNetzA, s výhradou určitých úprav, a to najmä:
- počiatočný objem kapacít sprístupnený v rámci aukcie má pokrývať 3 200 000 kWh/h (približne 2,48 miliardy m³/ročne) kapacít FZK a 12 664 532 kWh/h (približne 9,83 miliardy m³/ročne) kapacít DZK,
 - zvýšenie objemu kapacít FZK sprístupnených v rámci aukcie sa má pre nasledujúci rok uskutočniť od momentu, kedy by dopyt prekročil počas ročnej aukcie 90 % ponúkaných kapacít, a má sa uskutočniť v častiach 1 600 000 kWh/h (približne 1,24 miliardy m³/ročne) až do maximálnej výšky 6 400 000 kWh/h (približne 4,97 miliardy m³/ročne),
 - podnik alebo skupina podnikov, ktoré majú dominantné postavenie v Českej republike alebo ovládajú viac ako 50 % plynu prichádzajúceho do Greifswaldu, sa môžu zúčastniť na aukciách týkajúcich sa kapacít FZK len vo výške základnej ceny, ktorá nemôže byť v tom istom roku vyššia ako priemerná základná cena regulovaného sadzovníka pre prepravnú sieť prepravujúcu plyn z oblasti Gaspool do Českej republiky pre porovnateľné produkty.
- 18 Dňa 28. novembra 2016 BNetzA zmenil v súlade s napadnutým rozhodnutím výnimku priznanú na základe jeho rozhodnutia z 25. februára 2009, ktorá sa týkala časti plynovodu OPAL prevádzkovaného spoločnosťou OGT, a uzavrel s uvedenou spoločnosťou verejnoprávnu zmluvu, ktorá podľa nemeckého práva nahrádza správne rozhodnutie.

III. Konanie a návrhy účastníkov konania

- 19 Poľská republika návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 16. decembra 2006 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 20 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu v ten istý deň predložila Poľská republika návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol zamietnutý uznesením z 21. júla 2017, Poľsko/Komisia (T-883/16 R, EU:T:2017:542). Rozhodnutie o trovách bolo odložené na neskôr.

- 21 Podaniami doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 19. januára, 20. a 29. marca 2017 Spolková republika Nemecko podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu návrhov Komisie, zatiaľ čo Lotyšská republika a Litovská republika podali návrh na vstup vedľajšieho účastníka na podporu návrhov Poľskej republiky. Keďže hlavní účastníci konania nevzniesli námietky, predseda prvej komory Všeobecného súdu týmto návrhom na vstup vedľajšieho účastníka do konania vyhovel.
- 22 Vyjadrenie k žalobe bolo podané do kancelárie Všeobecného súdu 3. marca 2017.
- 23 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 13. marca 2017 Poľská republika po uverejnení napadnutého rozhodnutia, ku ktorému došlo 3. januára 2017, predložila doplňujúce úvahy k žalobe a predložila dodatočný žalobný dôvod.
- 24 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 9. júna 2017 Komisia predložila svoje pripomienky k vyjadreniu Poľskej republiky z 13. marca 2017.
- 25 Replika a duplika boli doručené do kancelárie Všeobecného súdu 2. júna a 31. augusta 2017.
- 26 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 22. decembra 2017 Poľská republika v súlade s článkom 28 ods. 1 a 5 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu požiadala, aby bola vec predložená veľkej komore alebo prinajmenšom komore zasadajúcej s piatimi sudcami. Dňa 16. februára 2018 Všeobecný súd rozhodol, že nenavrhuje postúpenie veci veľkej komore a zobral na vedomie skutočnosť, že podľa článku 28 ods. 5 rokovacieho poriadku bola vec pridelená prvej rozšírenej komore.
- 27 V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Všeobecný súd vyzval Poľskú republiku a Komisiu, aby predložili niektoré dokumenty a odpovedali na niektoré otázky. Poľská republika a Komisia týmto výzvam vyhovel.
- 28 Prednesy účastníkov konania a vedľajších účastníkov konania a ich odpovede na otázky položené Všeobecným súdom boli vypočuté počas pojednávania z 23. októbra 2018.
- 29 Poľská republika navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - zaviazal Komisiou na náhradu trov konania.
- 30 Lotyšská republika navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 31 Litovská republika navrhuje, aby Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutie.
- 32 Komisia, podporovaná Spolkovou republikou Nemecko, navrhuje, aby Všeobecný súd:
- nezohľadnil vyjadrenie Poľskej republiky z 13. marca 2017 z dôvodu neprípustnosti,
 - zamietol žalobu,
 - zaviazal Poľskú republiku na náhradu trov konania.

IV. Právny stav

A. O prípustnosti vyjadrenia Poľskej republiky z 13. marca 2017

- 33 Poľská republika podala svoju žalobu 16. decembra 2016, a to výlučne na základe tlačovej správy týkajúcej sa napadnutého rozhodnutia, ktorú uverejnila Komisia v deň prijatia napadnutého rozhodnutia, teda 28. októbra 2016. Napadnuté rozhodnutie bolo uverejnené 3. januára 2017 na internetovej stránke Komisie.
- 34 Poľská republika tvrdí, že s presným obsahom napadnutého rozhodnutia sa mohla oboznámiť až po uverejnení napadnutého rozhodnutia na internetovej stránke Komisie. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia tak, ako bolo uverejnené, podala 13. marca 2017 „doplnenie k žalobe“ (ďalej len „doplnujúce vyjadrenie“), v ktorom na jednej strane predložila dodatočné vyjadrenia na podporu svojho prvého žalobného dôvodu, a na druhej strane vzniesla dodatočný žalobný dôvod.
- 35 [Opravené uznesením z 20 decembra 2019] Komisia spochybňuje prípustnosť doplnujúceho vyjadrenia. Po prvé tvrdí, že Poľská republika žalobou podanou 16. decembra 2016 vyčerpala svoje právo na podanie žaloby podľa článku 263 ZFEÚ tým, že začala plynúť lehota na podanie žaloby na základe dátumu, keď sa oboznámila s obsahom napadnutého rozhodnutia, a že jej nemohla byť poskytnutá nová lehota na podanie žaloby na základe neskoršieho uverejnenia napadnutého rozhodnutia. Po druhé Komisia pripomína, že možnosť „doplniť“ žalobu nie je v rokovacom poriadku stanovená, pričom nové žalobné dôvody založené na skutočnostiach, ktoré sa objavili neskôr, môžu byť predložené až v replike v súlade s článkom 84 ods. 2 rokovacieho poriadku. Po tretie Komisia tvrdí, že doplnujúce vyjadrenie, ktoré sa odvoláva na novú lehotu na podanie žaloby, je formou „dodatočnej žaloby“, ktorá je neprípustná z dôvodu prekážky začatého konania, keďže okrem iného podanie žaloby 16. decembra 2016 umožnilo Poľskej republike využiť účinnú súdnu ochranu, a to aj prostredníctvom dočasných opatrení.
- 36 Podľa článku 263 šiesteho pododseku ZFEÚ sa súdne konanie uvedené v tomto článku začne do dvoch mesiacov od zverejnenia daného opatrenia, jeho oznámenia žalobcovi, alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobca dozvedel.
- 37 Keďže teda bolo v prejednávanej veci napadnuté rozhodnutie uverejnené 3. januára 2017, lehota na podanie žaloby začala plynúť v uvedený dátum. Podľa článku 60 rokovacieho poriadku sa táto lehota predlžuje o desaťdňovú lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť. V dôsledku toho lehota na podanie žaloby v prejednávanej veci uplynula 13. marca 2017.
- 38 Doplnujúce vyjadrenie k žalobe, ktoré bolo doručené do kancelárie Všeobecného súdu 13. marca 2017, bolo teda podané v posledný deň lehoty na podanie žaloby, teda pred uplynutím lehoty. Z toho dôvodu je potrebné ho vyhlásiť za prípustné.
- 39 Tvrdenie Komisie nespochybňuje tento záver.
- 40 Po prvé tvrdenie Komisie, podľa ktorého Poľská republika vyčerpala jej právo na podanie žaloby tým, že lehota na podanie žaloby začala plynúť na základe dátumu, keď sa oboznámila s obsahom napadnutého rozhodnutia, nemôže uspieť.
- 41 Na jednej strane z ustálenej judikatúry vyplýva, že lehoty na podanie žaloby sú kogentné a nemôžu ich meniť ani účastníci konania, ani súd a že tieto lehoty boli zavedené na účely zaručenia jasnosti a bezpečnosti právnych situácií a zabránenie diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti (pozri rozsudok z 18. septembra 1997, Mutual Aid Administration Services/Komisia, T-121/96 a T-151/96, EU:T:1997:132, bod 38 a citovanú judikatúru). Z toho vyplýva, že v prípade, ak žalobca podá žalobu pred začatím plynutia lehoty, podľa článku 263 šiesteho

pododseku ZFEÚ, nevyplýva z toho, že lehota stanovená týmto neskôr uvedeným článkom je z toho dôvodu zmenená. V prejednávanej veci teda lehota na podanie žaloby nezačala plynúť dňom podania žaloby, ale podľa článku 263 šiesteho pododseku ZFEÚ dňom uverejnenia napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle, rozsudok z 26. septembra 2013 PPG a SNF/ECHA, C-626/11 P, EU:C:2013:595, body 38 a 39).

- 42 Na druhej strane dátum uverejnenia tlačovej správy, v ktorej sa oznamuje prijatie rozhodnutia, sa v žiadnom prípade nemôže považovať za dôvod na začatie plynutia lehoty na podanie žaloby. Keďže takáto tlačová správa obsahuje iba stručné zhrnutie predmetného rozhodnutia, nemožno predpokladať, že jeho výklad znamená, že sa o napadnutom rozhodnutí „dozvedel“ v zmysle článku 263 šiesteho pododseku ZFEÚ.
- 43 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého rokovací poriadok nestanovuje možnosť predložiť doplňujúce vyjadrenie k žalobe po jej podaní, je potrebné pripomenúť, že z judikatúry vyplýva, že keďže je Európska únia spoločenstvom práva, v ktorom inštitúcie podliehajú kontrole súladu ich aktov so Zmluvou, procesnoprávna úprava vzťahujúca sa na žaloby, o ktorých rozhoduje súd Spoločenstva, musí byť vykladaná pokiaľ možno tak, aby ich aplikácia prispela k realizácii cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú súdnu ochranu práv, ktoré subjektom vyplývajú z práva Únie (rozsudok zo 17. júla 2008, Athinaiki Techniki/Komisia, C-521/06 P, EU:C:2008:422, bod 45).
- 44 Samotná skutočnosť, že rokovací poriadok výslovne neupravuje možnosť predložiť doplňujúce vyjadrenie k žalobe po podaní žaloby, sa teda nemôže vykladať ako okolnosť vylučujúca takúto možnosť, za predpokladu, že toto doplňujúce vyjadrenie k žalobe je podané pred uplynutím lehoty na podanie žaloby.
- 45 Podobne, hoci článok 84 ods. 2 rokovacieho poriadku stanovuje, že v prípade existencie novej skutočnosti, ktorá vyšla najavo počas konania, nové dôvody alebo tvrdenia by mali byť predložené v rámci druhej výmeny vyjadrení, z uvedeného ustanovenia nevyplýva, že v prípade, ako je to v prejednávanej veci, ak pred uplynutím lehoty na podanie žaloby a pred podaním repliky žalobca predloží samostatný dokument s cieľom uviesť svoje dôvody a tvrdenia týkajúce sa napadnutého rozhodnutia, ktoré boli uverejnené po podaní jeho žaloby, je tento samostatný dokument neprípustný.
- 46 V prejednávanej veci mala Komisia možnosť odpovedať na žalobné dôvody a tvrdenia, ktoré Poľská republika uviedla vo svojich doplňujúcich vyjadreniach. V nadväznosti na výzvu Všeobecného súdu predložila 9. júna 2017 svoje pripomienky k doplňujúcemu vyjadreniu. Za týchto okolností nemá vyhlásenie doplňujúceho vyjadrenia za prípustné vplyv na možnosť Komisie odpovedať na žalobné dôvody a tvrdenia žalobcu v prejednávanej veci.
- 47 Z vyššie uvedeného vyplýva, že doplňujúce vyjadrenie k žalobe predložené Poľskou republikou 13. marca 2017, teda pred uplynutím lehoty na podanie žaloby, má byť vyhlásené za prípustné.

B. O veci samej

- 48 Na podporu svojej žaloby uvádza Poľská republika šesť žalobných dôvodov, z ktorých prvý je založený na porušení článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 v spojení s článkom 194 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, ako aj zásady solidarity; druhý dôvod je založený na nedostatku právomoci Komisie, ako aj na porušení článku 36 ods. 1 smernice 2009/73; tretí na porušení článku 36 ods. 1 písm. b) smernice 2009/73; štvrtý na porušení článku 36 ods. 1 písm. a) a e) smernice 2009/73; piaty na porušení medzinárodných dohôd, ktorých je Únia zmluvnou stranou, a šiesty na porušení zásady právnej istoty.
- 49 Je potrebné preskúmať najskôr prvý žalobný dôvod.

1. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 v spojení s článkom 194 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, ako aj zásady solidarity

- 50 V bodoch 49 až 53 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia Komisia po tom, ako pripomenula, že v pôvodnom rozhodnutí dospela k záveru, že plynovod OPAL by zvýšil bezpečnosť dodávok, Komisia preskúmala, či zmeny v prevádzkovom režime, ktoré navrhol BNetzA, mohli viesť k odlišnému posúdeniu. Dospela k záveru, že to tak nebolo, najmä vzhľadom na skutočnosť, že dodatočná kapacita, ktorá sa pravdepodobne skutočne využije na plynovode Nord Stream 1 v dôsledku zvýšenia skutočne využívanej kapacity plynovodu OPAL, nebola dostatočná na to, aby sa úplne nahradilo množstvo plynu, ktoré sa doteraz prepravovalo plynovodmi Braterstwo a Yamal.
- 51 Poľská republika podporovaná Litovskou republikou tvrdí, že napadnuté rozhodnutie porušuje zásadu energetickej bezpečnosti, ako aj zásadu energetickej solidarity, a je teda v rozpore s článkom 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 v spojení s článkom 194 ods. 1 písm. b) ZFEÚ. Zastáva názor, že priznanie novej výnimky týkajúcej sa plynovodu OPAL ohrozuje bezpečnosť dodávok plynu v Únii, najmä v strednej Európe. Najmä zníženie prepravy plynu cez plynovody Yamal a Braterstwo by mohlo viesť k oslabeniu energetickej bezpečnosti Poľska a výrazne narušiť diverzifikáciu zdrojov dodávok plynu.

a) O údajnom porušení článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73

- 52 Poľská republika pripomína, že v súlade s článkom 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 môže byť regulačná výnimka udelená v prospech novej významnej plynárenskej infraštruktúry len vtedy, ak investícia do predmetnej infraštruktúry zvyšuje bezpečnosť dodávok plynu, čo je kritérium, ktoré by sa podľa jej názoru malo vykladať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 994/2010 z 20. októbra 2010 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu, ktorým sa zrušuje smernica Rady 2004/67/ES (Ú. v. EÚ L 295, 2010, s. 1), a so zreteľom na hlavný cieľ politiky Únie v oblasti energetiky uvedený v článku 194 ods. 1 ZFEÚ, teda zabezpečiť energetickú bezpečnosť Únie ako celku a jej členských štátov jednotlivo.
- 53 Komisia podporovaná Spolkovou republikou Nemecko spochybňuje tieto tvrdenia.
- 54 Podľa článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 „nová významná plynárenská infraštruktúra, t. j. prepojenie,...sa môž[e] na požiadanie na stanovený čas vyňať z pôsobnosti ustanovení [najmä o prístupe tretích strán] za týchto podmienok: a) investícia musí zvyšovať... bezpečnosť dodávok“.
- 55 Na úvod je potrebné zamietnuť tvrdenie Poľskej republiky, podľa ktorého sa toto kritérium uplatňuje v prejednávanej veci, pretože napadnuté rozhodnutie by priznalo novú výnimku z prístupu tretích strán.
- 56 V prejednávanej veci je teda potrebné konštatovať, že Komisia napadnutým rozhodnutím neschválila zavedenie novej výnimky, ale zmenu existujúcej výnimky. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že v súlade s rozhodnutiami BNetzA z 25. februára 2009, v znení rozhodnutí zo 7. júla 2009 (pozri body 5 a 8 vyššie), sa na cezhraničné prepravné kapacity plynovodu OPAL už uplatňovala výnimka, pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel o prístupe tretích strán stanovených v článku 18 smernice 2003/55 a tarifných predpisoch stanovených v článku 25 ods. 2 až 4 uvedenej smernice. Ako bolo uvedené v bodoch 14 a 16 vyššie, režim, ktorý 13. mája 2016 navrhol BNetzA, zmenený v súlade s napadnutým rozhodnutím, túto výnimku v zásade zachoval, pričom zmenil podmienky, ktoré sú s ním spojené.
- 57 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že napadnuté rozhodnutie, ako to zdôraznila Komisia na pojednávaní, nemení pôvodné rozhodnutie. V súlade s článkom 36 ods. 3 smernice 2009/73 o výnimke uvedenej v odseku 1 tohto článku totiž rozhoduje vnútroštátny regulačný orgán. Bol to teda BNetzA, kto prijal rozhodnutie o výnimke z roku 2009 (pozri body 5 a 8 vyššie) a ktorý v roku 2016 zmenil podmienky tejto výnimky uzatvorením verejnoprávnej zmluvy so spoločnosťou OGT (pozri

bod 18 vyššie). V obidvoch prípadoch sa Komisia obmedzila na výkon kontrolnej právomoci, ktorú je zveril článok 22 ods. 4 tretí pododsek smernice 2003/55 a následne článok 36 ods. 9 smernice 2009/73, tým, že požiadala BNetzA, aby vykonal zmeny vo svojich rozhodnutiach. Pôvodné rozhodnutie a napadnuté rozhodnutie teda predstavovali dve nezávislé rozhodnutia, z ktorých každé rozhodovalo o opatrení plánovom nemeckými orgánmi, a to na jednej strane rozhodnutie BNetzA z 25. februára 2009 (pozri bod 5 vyššie) a na druhej strane verejnoprávna zmluva oznámená 13. mája 2016 (pozri bod 13 vyššie), ktorá nahrádza správne rozhodnutie.

- 58 Pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa zvýšenia bezpečnosti dodávok, zo znenia článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 vyplýva, že nie požadovaná výnimka, ale investícia je tou, ktorá musí spĺňať toto kritérium – konkrétne v prejednávanej veci, výstavba plynovodu OPAL. V dôsledku toho bola Komisia povinná zabezpečiť, aby plánovaná investícia spĺňala toto kritérium. Komisia naopak nebola povinná skúmať toto kritérium v rámci napadnutého rozhodnutia, ktoré iba schválilo zmenu podmienok výnimky. Vzhľadom na to, že sa v tomto štádiu nenavrholi žiadne nové investície a zmena prevádzkových podmienok navrhnutá BNetzA nezmenila plynovod OPAL ako infraštruktúru, nebolo možné dostať na túto otázku v roku 2016 inú odpoveď ako v roku 2009.
- 59 Skutočnosť, že Komisia vykonala v napadnutom rozhodnutí preskúmanie, ktoré nevyžaduje uplatniteľné pravidlá, nemôže viesť súd Únie k tomu, aby preskúmal toto rozhodnutie v rámci žaloby, ktorá mu bola predložená, na základe kritéria, ktoré nie je stanovené zákonom.
- 60 V dôsledku toho musí byť prvý žalobný dôvod v rozsahu, v akom sa zakladá na článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 zamietnutý ako neúčinný.

b) O údajnom porušení článku 194 ods. 1 ZFEÚ

- 61 Pokiaľ ide o článok 194 ods. 1 ZFEÚ, Poľská republika podporovaná Litovskou republikou zdôrazňuje, že uvedená zásada solidarity je jednou z priorít politik Únie v oblasti energetiky. Zastáva názor, že táto zásada ukladá členským štátom a inštitúciám Únie povinnosť vykonávať energetickú politiku Únie v duchu solidarity. Predovšetkým opatrenia prijaté inštitúciami Únie, ktoré ohrozujú energetickú bezpečnosť niektorých regiónov alebo niektorých členských štátov, vrátane bezpečnosti dodávok plynu, by boli v rozpore so zásadou energetickej solidarity.
- 62 Poľská republika uvádza, že napadnuté rozhodnutie umožňuje spoločnostiam Gazprom a subjektom skupiny Gazprom presmerovať na trh Únie ďalšie objemy plynu úplným využitím kapacity plynovodu Nord Stream 1. Vzhľadom na nedostatok významného rastu dopytu po zemnom plyne v strednej Európe by to mohlo mať vplyv iba na podmienky dodávok a využívania prepravných služieb plynovodov konkurujúcich plynovodu OPAL, teda plynovodov Braterstwo a Yamal, vo forme obmedzenia alebo dokonca úplného prerušenia prepravy plynu cez tieto dva plynovody.
- 63 Po prvé Poľská republika sa v tejto súvislosti obáva, že takéto obmedzenie alebo prerušenie prepravy plynovodom Braterstwo by znemožnilo zachovanie dodávok na území Poľska prostredníctvom tohto plynovodu z Ukrajiny, čo by viedlo k nemožnosti zabezpečiť kontinuitu dodávok pre zákazníkov na území Poľska, s nasledujúcimi dôsledkami, ktoré Komisia zjavne neskúmala:
- nemožnosť zodpovedných spoločností splniť si svoju povinnosť zaručiť dodávky plynu chráneným zákazníkom,
 - nemožnosť dobrého fungovania plynárenského systému a ovplyvnenie možností komerčného využívania zásobníkov plynu,
 - nebezpečenstvo významného zvýšenia nákladov na získanie plynu.

- 64 Po druhej vzhľadom na ukončenie platnosti zmluvy o preprave plynu prostredníctvom plynovodu Yamal do západnej Európy v roku 2020 s následným ukončením zmluvy na dodávku plynu do Poľska cez ten istý plynovod v roku 2022 sa Poľská republika obáva rizika zníženia alebo dokonca úplného prerušenia dodávky plynu prostredníctvom plynovodu Yamal, čo by malo negatívny vplyv na:
- dostupnosť dovozných kapacít do Poľska z Nemecka a Českej republiky,
 - úroveň prepravných taríf z týchto dvoch krajín,
 - diverzifikáciu zdrojov dodávok plynu v Poľsku a v ostatných členských štátoch strednej a východnej Európy.
- 65 Komisia tieto tvrdenia spochybňuje. Konkrétne tvrdí, že energetická solidarita je politickým pojmom, ktorý sa objavuje v jej oznámeniach a dokumentoch, zatiaľ čo napadnuté rozhodnutie musí spĺňať právne kritériá stanovené v článku 36 ods. 1 smernice 2009/73. Podľa Komisie je zásada solidarity medzi členskými štátmi uvedená v článku 194 ods. 1 ZFEÚ jednak určená normotvorcovi, a nie správnejmu orgánu, ktorý uplatňuje právne predpisy, a na druhej strane sa týka iba krízových situácií pri zásobovaní a fungovaní vnútorného trhu s plynom, zatiaľ čo v smernici 2009/73 sú stanovené zásady týkajúce sa normálneho fungovania tohto trhu. V každom prípade možno kritérium zvýšenia bezpečnosti dodávok uvedené v článku 36 ods. 1 uvedenej smernice, ktoré preskúmala v napadnutom rozhodnutí, považovať za zohľadnenie pojmu energetickej solidarity. Komisia nakoniec poznamenáva, že plynovod Nord Stream 1 sa považuje za projekt spoločného záujmu, ktorý predstavuje realizáciu prioritného projektu európskeho záujmu stanoveného v rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES zo 6. septembra 2006, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre transeurópske energetické siete a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 96/391/ES a rozhodnutie č. 1229/2003/ES (Ú. v. EÚ L 262, 2006, s. 1), a že skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie by mohlo umožniť zvýšenie využívania takejto infraštruktúry, je v súlade so spoločnými a európskymi záujmami.
- 66 Komisia okrem toho popiera, že zmena prevádzkového režimu plynovodu OPAL, schválená napadnutým rozhodnutím, by mohla ohroziť bezpečnosť dodávok zemného plynu v strednej a východnej Európe vo všeobecnosti alebo najmä v Poľsku.

1) O rozsahu zásady energetickej solidarity

- 67 Článok 194 ods. 1 ZFEÚ znie takto:

„V rámci vytvorenia a fungovania vnútorného trhu a so zreteľom na potrebu zachovávať a zlepšovať životné prostredie sleduje politika Únie v oblasti energetiky v duchu solidarity medzi členskými štátmi tieto ciele:

- a) zabezpečovať fungovanie trhu v oblasti energetiky,
- b) zabezpečovať bezpečnosť dodávok energie v Únii,
- c) presadzovať energetickú účinnosť, úsporu a vývoj nových a obnoviteľných zdrojov energie a
- d) podporovať prepojenie energetických sietí.“

- 68 Toto ustanovenie, ktoré bolo zavedené Lisabonskou zmluvou, vložilo do ZFEÚ výslovný právny základ pre politiku Únie v oblasti energetiky, ktorá bola predtým založená na pôvodnom článku 95 ES, týkajúcom sa fungovania vnútorného trhu (teraz článok 114 ZFEÚ).

- 69 „Duch solidarity“ uvedený v článku 194 ods. 1 ZFEÚ je osobitným vyjadrením v oblasti všeobecnej zásady solidarity medzi členskými štátmi, ktorá je uvedená najmä v článku 2 ZEÚ, článku 3 ods. 3 ZEÚ a článku 24 ods. 2 a 3 ZEÚ, ako aj článku 122 ods. 1 ZFEÚ a článku 222 ZFEÚ. Táto zásada je základom celého systému Únie v súlade so záväzkom stanoveným v článku 4 ods. 3 ZEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. decembra 1969, Komisia/Francúzsko, 6/69 a 11/69, neuvverejnený, EU:C:1969:68, bod 16).
- 70 Pokiaľ ide o jej obsah, treba zdôrazniť, že zásada solidarity zahŕňa práva a povinnosti Únie, ako aj členských štátov. Na jednej strane má Únia povinnosť solidarity vo vzťahu k členským štátom a na druhej strane majú členské štáty povinnosť solidarity medzi sebou navzájom a vo vzťahu k spoločnému záujmu Únie a politik, ktoré sleduje.
- 71 V rámci energetickej politiky to okrem iného znamená povinnosť vzájomnej pomoci v prípade, keď sa zistí, že napríklad v dôsledku prírodných katastrof alebo teroristických činov je členský štát, pokiaľ ide o dodávku plynu, v kritической situácii alebo v stave núdze. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, sa však zásada energetickej solidarity nemôže obmedziť na také mimoriadne situácie, ktoré by zahŕňali výlučne právomoc normotvorcu Únie – právomoc vykonávaná sekundárnym právom, prijatím nariadenia č. 994/2010 [nahradeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 2017, s. 1)].
- 72 Zo zásady solidarity naopak vyplýva aj všeobecná povinnosť Únie a členských štátov zohľadniť pri výkone svojich právomocí záujmy ostatných zainteresovaných strán.
- 73 Pokiaľ ide konkrétne o politiku Únie v oblasti energetiky, od Únie a členských štátov sa vyžaduje, aby sa pri výkone svojich právomocí v rámci tejto politiky snažili vyhnúť prijatiu opatrení, ktoré by mohli ovplyvniť záujmy Únie a členských štátov, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok, jej ekonomickú a politickú životaschopnosť a diverzifikáciu zdrojov zásobovania alebo dodávok, s cieľom zohľadniť ich vzájomnú závislosť a faktickú solidaritu.
- 74 V kontexte článku 36 ods. 1 smernice 2009/73 sa tieto úvahy prejavujú okrem iného v pojmoch „účinné fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom“ a „efektívne fungovanie regulovanej siete, ku ktorej je infraštruktúra pripojená“, ktoré sú uvedené v spomínanom ustanovení pod písmenom e), avšak bez toho, aby boli obmedzené na tieto pojmy.
- 75 V tejto súvislosti, ako zdôraznil normotvorca Únie v bode štyri odôvodnenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 115, 2013, s. 39), Európska rada zdôraznila 4. februára 2011 potrebu modernizovať a rozšíriť energetickú infraštruktúru Európy a cezhranične prepojiť siete s cieľom zabezpečiť solidaritu medzi členskými štátmi, zabezpečiť alternatívne trasy dodávok alebo tranzitu a zdroje energie a rozvíjať obnoviteľné zdroje energie v hospodárskej súťaži s tradičnými zdrojmi. Zdôraznila, že žiadny členský štát by po roku 2015 nemal zostať izolovaný od európskych plynárenských a elektrických sietí, ani považovať svoju energetickú bezpečnosť za ohrozenú nedostatkom vhodných prepojení.
- 76 Je teda potrebné zamietnuť tvrdenie Komisie predložené na pojednávaní, že v podstate za predpokladu, že článok 36 ods. 1 smernice 2009/73 uplatňuje zásadu solidarity, stanovenú v článku 194 ods. 1 ZFEÚ, Komisia túto zásadu náležite zohľadnila tým, že preskúmala kritériá stanovené v článku 36 ods. 1 smernice 2009/73.

- 77 Uplatňovanie zásady energetickej solidarity však neznamená, že politika Únie v oblasti energetiky nesmie mať za žiadnych okolností nepriaznivý vplyv na konkrétne energetické záujmy členského štátu. Inštitúcie Únie a členské štáty sú však povinné v rámci uskutočňovania tejto politiky zohľadniť záujmy Únie a rôznych členských štátov a v prípade konfliktu tieto záujmy vyvážiť.
- 78 Vzhľadom na rozsah zásady solidarity bolo úlohou Komisie v rámci napadnutého rozhodnutia posúdiť, či zmena prevádzkového režimu plynovodu OPAL, navrhnutá nemeckým regulačným orgánom, mohla ovplyvniť energetické záujmy ostatných členských štátov, a ak áno, vyvážiť tieto záujmy so záujmom, ktoré mala uvedená zmena pre Spolkovú republiku Nemecko a prípadne Úniu.

2) O posúdení otázky, či napadnuté rozhodnutie porušuje zásadu energetickej solidarity

- 79 Je zrejmé, že v napadnutom rozhodnutí nedošlo k preskúmaniu uvedenému v bode 78 vyššie. Zásada energetickej solidarity nielenže nebola v napadnutom rozhodnutí spomenutá, ale ani v samotnom rozhodnutí sa neuvádza, že Komisia túto zásadu skutočne preskúmala.
- 80 Je pravda, že v bode 4.2 napadnutého rozhodnutia (body 48 až 53 odôvodnenia) Komisia uviedla pripomienky týkajúce sa kritéria zvýšenia bezpečnosti dodávok. Komisia preto po odkaze na preskúmanie tohto kritéria vykonaného v rámci pôvodného rozhodnutia, v ktorom dospela k záveru, že toto kritérium bolo splnené, konštatovala, že návrh, ktorý jej predložil BNetzA, tento záver nemenil.
- 81 Po prvé je však potrebné poznamenať, že tak preskúmanie v pôvodnom rozhodnutí, ako aj dopĺňujúce preskúmanie v napadnutom rozhodnutí sa týkali iba vplyvu, ktorý malo uvedenie do prevádzky a zvýšenie skutočne využívanej kapacity plynovodu OPAL na bezpečnosť dodávok do Únie vo všeobecnosti. V bode 4.2 napadnutého rozhodnutia teda Komisia okrem iného uviedla, že dostupnosť dodatočných kapacít prepravy na nemecko-českej hranici prospela všetkým regiónom prístupným z tohto miesta prostredníctvom existujúcej alebo budúcej infraštruktúry, a na druhej strane, že dodatočná kapacita neumožnila úplné nahradenie ostatných tranzitných ciest. Po druhé Komisia okrem iného nepreskúmala účinky zmeny operačného režimu plynovodu OPAL na bezpečnosť dodávok v Poľsku.
- 82 Po druhé je potrebné uviesť, že širšie aspekty zásady energetickej solidarity neboli predmetom napadnutého rozhodnutia. Predovšetkým sa nezdá, že by Komisia preskúmala možné strednodobé následky, najmä v oblasti energetickej politiky Poľskej republiky, ktoré by mohol predstavovať presun časti objemu plynu predtým prepravovaného plynovodmi Yamal a Braterstwo na tranzitnú cestu Nord Stream 1/OPAL, alebo že by vyvážila tieto účinky so zvýšenou bezpečnosťou dodávok, ktoré zistila na úrovni Únie.
- 83 Za takýchto okolností je potrebné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie bolo prijaté v rozpore so zásadou energetickej solidarity podľa článku 194 ods. 1 ZFEÚ.
- 84 V dôsledku toho je potrebné vyhovieť prvému žalobnému dôvodu Poľskej republiky v rozsahu, v akom je založený na porušení tejto zásady.
- 85 Z vyššie uvedeného vyplýva, že je potrebné žalobe vyhovieť a napadnuté rozhodnutie zrušiť.

2. O ostatných žalobných dôvodoch

- 86 Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie musí byť zrušené na základe prvého žalobného dôvodu, nie je potrebné, aby Všeobecný súd rozhodol o ostatných žalobných dôvodoch predložených Poľskou republikou.

O trovách

- 87 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Poľskej republiky.
- 88 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. V dôsledku toho Lotyšská republika, Litovská republika a Spolková republika Nemecko znášajú vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Rozhodnutie Komisie C(2016) 6950 final z 28. októbra 2016 o zmene podmienok stanovených v smernici 2003/55/ES pre výnimku vzťahujúcu sa na plynovod OPAL z pravidiel týkajúcich sa prístupu tretích osôb a tarifných predpisov sa zrušuje.**
- 2. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Poľskej republike.**
- 3. Spolková republika Nemecko, Lotyšská republika a Litovská republika znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 10. septembra 2019.

Podpisy

Obsah

I. Právny rámec	2
II. Okolnosti predchádzajúce sporu	4
III. Konanie a návrhy účastníkov konania	6
IV. Právny stav	8
A. O prípustnosti vyjadrenia Poľskej republiky z 13. marca 2017	8
B. O veci samej	9
1. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 v spojení s článkom 194 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, ako aj zásady solidarity.....	10
a) O údajnom porušení článku 36 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73	10
b) O údajnom porušení článku 194 ods. 1 ZFEÚ	11
1) O rozsahu zásady energetickej solidarity	12
2) O posúdení otázky, či napadnuté rozhodnutie porušuje zásadu energetickej solidarity ..	14
2. O ostatných žalobných dôvodoch	14
O trovách	15